

COLLECTIE
OVERIJSSSEL

Duurzame toegankelijkheid digitaal archief

Versie: 19 november 2021

OVERHEIDSINFORMATIE

Vanuit een nieuwe [informatiekundige visie](#) werken Nederlandse gemeenten samen in het programma [Common Ground](#) aan het opnieuw vormgeven van hun informatiearchitectuur en -infrastructuur. Een [kernprincipe](#) hierbij is dat informatie in de bron¹ blijft en wordt ontsloten via een [gemeenschappelijke integratielaag](#) genaamd [NLX](#).

In lijn met de nieuwe informatiekundige visie ondersteunt² de nieuwe [Archiefwet 2021](#) het uitgangspunt dat digitale informatie, dat in wettelijke zin wordt 'overgebracht', niet meer daadwerkelijk verplaatst (gemigreerd) wordt naar de eigen systemen van de Archiefdienst³. Klassieke archieftaken zoals conserveren ([preserveren](#)) en [openbaar beschikbaar stellen](#) worden daardoor onderdeel van het reguliere gemeentelijke informatiebeheer. Deze taken zijn ook opgenomen in overheidsreferentie architecturen zoals de [NORA](#) en de [GEMMA](#)⁴. De nieuwe [Wet Open Overheid](#) maakt dat gemeenten deze taken niet alleen voor ouder archief moeten uitvoeren, maar ook voor 'jong' materiaal⁵. En ook in een geavanceerdere digitale vorm⁶, zoals de [Wet hergebruik overheidsinformatie](#) voorschrijft.

Op architecturaal niveau beschrijft de Project Start Architectuur (PSA) [Duurzame toegankelijkheid bij de bron](#) hoe de [archieffunctie](#) binnen de context van de nieuwe informatiekundige visie gewaarborgd kan worden. De praktische realisatie wordt stap voor stap ontwikkeld en gemeenten kunnen hier in diverse samenwerkingsverbanden⁷ mee aan de slag.

PARTICULIER ARCHIEF

[Particuliere archiefformers](#) vallen niet onder dezelfde informatie-wetgeving als overheden en beschikken over het algemeen ook niet over professionele informatiebeheersystemen. Bewaren bij de bron is voor hen geen passend uitgangspunt, daarom zal geschonken of in beheer gegeven archief duurzaam toegankelijk gehouden worden in eigen digitale systemen van Collectie Overijssel.

1 De data-laag in het 5-lagenmodel van Common Ground.

2 "In dit wetsvoorstel is het begrip *overbrenging behouden*, maar daarbij is tot uitgangspunt genomen dat het bij overbrenging niet zozeer gaat om de fysieke verplaatsing van documenten, maar om een juridische handeling die een aantal belangrijke juridische gevolgen heeft." *Memorie van Toelichting*, art. 2.6, Archiefwet 2021 internetconsultatieversie 20191128.

3 *Collectie Overijssel zal daarom standaard geen digitale depotvoorziening voor overheidsinformatie ('e-depot') operationaliseren. Mocht een bij de gemeenschappelijke regeling aangesloten overheidsorganisatie (of daaraan verbonden partij) ophouden te bestaan en geen rechtsopvolger kennen, dan kan Collectie Overijssel in aangewezen zaken als last resort het permanent te bewaren digitale archief overnemen.*

4 GEMMA loopt op dit gebied nog een stukje achter op de NORA, zoals ook gebruikelijk is. Zie voor wat extra context de slides van een presentatie van Jan Koers, namens VNG.

5 "Het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat, maakt bij de uitvoering van zijn taak uit eigen beweging zoveel mogelijk de bij hem berustende informatie neergelegd in documenten voor een ieder openbaar overeenkomstig deze wet. Deze informatie betreft in ieder geval informatie over het beleid, de voorbereiding, uitvoering, naleving, handhaving en evaluatie daaronder begrepen." Art. 3.1 Actieve openbaarmakingsplicht, 1e lid, Wet open overheid.

6 "[...] langs elektronische weg, in een open en machinaal leesbaar formaat, samen met de metadata, waarbij het formaat en de metadata voor zover mogelijk voldoen aan formele open standaarden [...]" Art. 5.1, Wet hergebruik van overheidsinformatie.

7 Zoals bij het KIA Kennisplatform Architectuur en Kwaliteitssystemen, bij VNG Realisatie met het project 'Duurzaam Toegankelijk op orde' en het implementeren van Common Ground.